

29. januar 2021

Holbergkomitéens begrunnelse: Martha C. Nussbaum

Martha C. Nussbaum er Ernst Freund Distinguished Service Professor i rettsvitenskap og etikk ved Juridisk fakultet og Filosofisk institutt, University of Chicago. Hun er en av verdens mest produktive og velkjente filosofer. Gjennom mer enn 20 bøker og vel 500 akademiske artikler kombinerer Martha C. Nussbaum en solid skoloring i klassiske studier med et faglig engasjement innenfor mange av dagens humanistiske og samfunnsvitenskapelige tema og retninger. Professor Nussbaum fremhever i sine arbeider viktigheten av stringent argumentasjon og betydningen av menneskelige følelser og sårbarhet. Samtidig vier hun stor oppmerksomhet til menneskers ulike livsvilkår, så vel som til sosial interaksjon og gjensidig avhengighet mellom mennesker. Hun har hatt innflytelse langt ut over egne disipliner, og hun har utvist en eksepsjonell innsats for å gjøre akademisk kunnskap tilgjengelig for den brede offentlighet.

Nussbaums tidlige arbeider fokuserte på tema innenfor antikk gresk og romersk filosofi. Hennes kommentarutgave av Aristoteles' *De Motu Animalium* (1978) fremstår fortsatt som et betydelig verk over Aristoteles' idéfilosofi og hans naturtenkning. I bøkene *The Fragility of Goodness* (1986) og *The Therapy of Desire* (1994) trekker Nussbaum veksler på den stoiske forståelsen av den kognitive dimensjonen i følelser. Her utviklet hun også sin interesse for hvordan filosofi og litteratur sammen kan kaste lys over grunnleggende aspekter ved det gode liv. I sine senere arbeider bruker hun denne metoden i utforskningen av menneskelige emosjoner, særlig i arbeider som *Upheavals of Thought* (2001), *From Disgust to Humanity* (2010), *Political Emotions* (2013) og *Anger and Forgiveness* (2016).

Martha C. Nussbaum har i tillegg kommet med viktige bidrag til humaniora mer generelt når det gjelder å tilnærme seg samtidens politiske saker og spørsmål om livskvalitet. Av disse bidragene er det særlig hennes *capabilities approach* som bør fremheves, en viktig metode for å konseptualisere menneskelige livsvilkår. Denne metoden anvendes nå i studier av fattigdom, utvikling, sosial eksklusjon og inkludering, så vel som av sosial likhet og ulikhet mer generelt.

Spennvidden i hennes forskningsbidrag er imponerende. Hun har engasjert seg i debatter i feministisk filosofi, funksjonshemmingsstudier, rettsvitenskap, kjønnsstudier, dyrrettigheter og kosmopolitisk filosofi. I alle disse sammenhengene er hun en markant, lidenskapelig, mektig og høyst nødvendig stemme.

Martha C. Nussbaum er en «allmennhetens filosof» i ordets rette forstand. Hennes arbeider har nådd et bredt publikum over hele verden, samtidig som hun har hatt betydelig innvirkning på mange kunnskapsfelt. Nussbaum er en av verdens ledende intellektuelle og en viktig forkjemper for humaniora og for verdien av rasjonell tenkning og medmenneskelighet i felleskapsspørsmål. Mens Nussbaums akademiske meritter er udiskutable, er kanskje det aller mest beundringsverdige hennes vilje til å anvende kunnskap globalt, i bestrebelsen på å utgjøre en reell og varig forskjell i folks liv. Av denne grunn, og mange flere, er Martha C. Nussbaum en høyst verdig mottaker av Holbergprisen 2021.

På vegne av Holbergkomitéen,
Graeme Turner, komitéleder